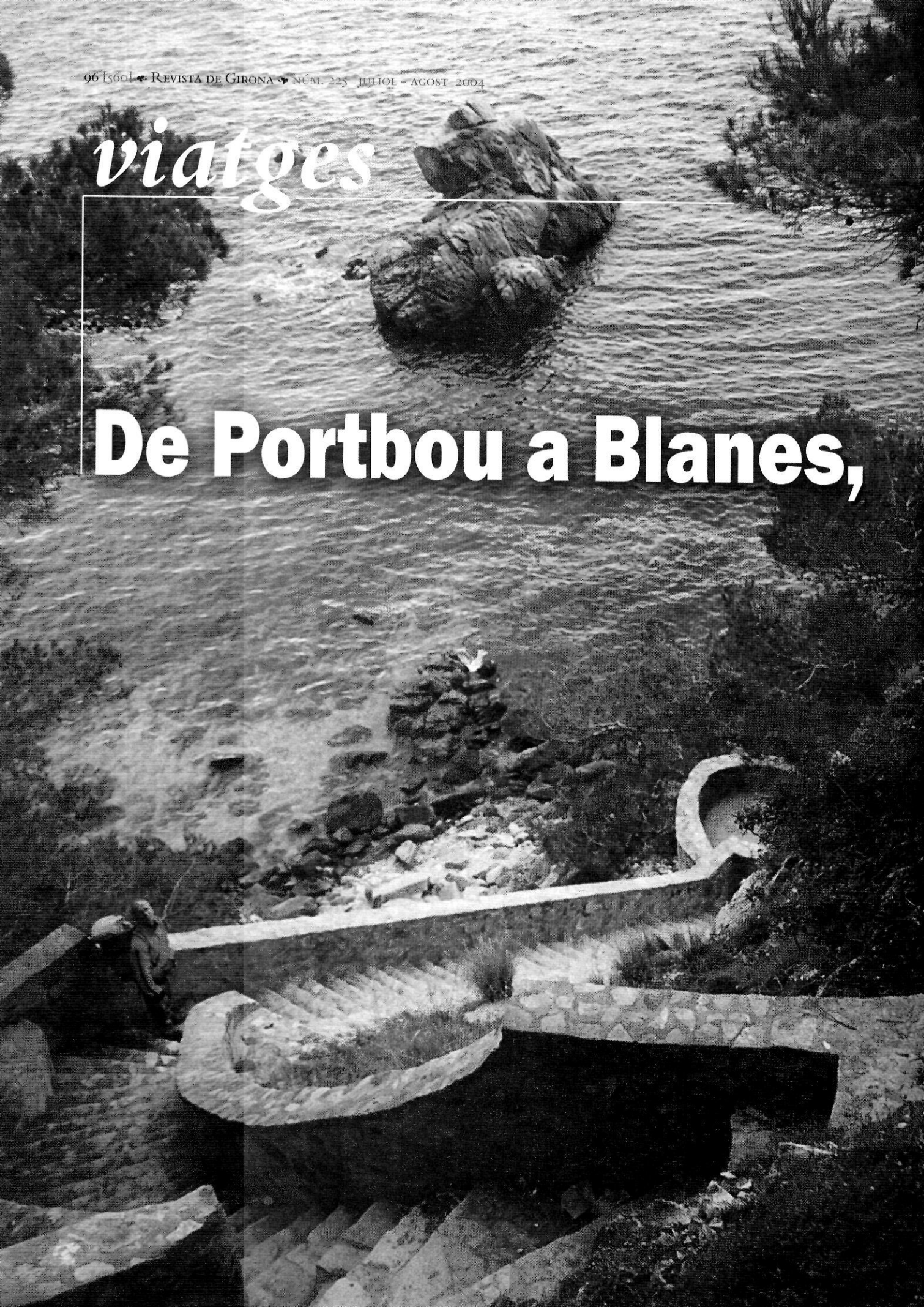

viatges

De Portbou a Blanes,

a peu pel Sender del Mediterrani

Enric Garcia i **Núria Serrat** — Caminar és viatjar a poc a poc. El Sender del Mediterrani (GR92) és un camí acuradament assenyalat per fer a peu i sense pressa a prop del mar. En el tram gironí el sender trepitja els parcs naturals de Cap de Creus i dels Aiguamolls de l'Empordà, s'endinsa pel massís de l'Ardenya, ressegueix moltes de les platges, cales i penya-segats que donen nom a la Costa Brava, transcorre pel paisatge obert i amable de l'Empordà, creua el Ter i el Fluvià i ofereix, sens dubte, l'encant dels variats camins de Ronda que uneixen les nostres viles costaneres. Tot plegat, no ens enganyem, amb la forta empremta humana i social que conviu i viu d'aquests paratges emblemàtics. Fet a l'hivern, quan les platges són colonitzades per les gavines en lloc de banyistes, i sempre caminant endavant, sense retorns, el Sender del Mediterrani és un meravellós viatge de re-descoberta d'un territori conegut.⁽¹⁾

28-XII-03. L'inici: de Portbou a Port de la Selva

Fem les primeres passes del Sender del Mediterrani amb pujada i pluja. És una pluja fina i freda que no mulla gaire i que arriba just quan baixem del tren que ens ha dut a Girona, com si volgués desafiar la nostra sortida, però que, al contrari, ens empeny a enfilars amunt cap al coll. L'estació de Portbou, així, vista de dalt i amb aquest tel gris de pluja, és al mateix temps enorme i fantasmagòrica. Hi ha més vies que trens, semblen dibuixades per fer de guardaespalles a la vila.

Pugem al coll del Frare. L'estan repoblant amb pins. Caminem entre els petits arbres que creixen apuntalats i protegits agraiats de l'aigüeta que cau. La vista, malgrat el mal dia, és absolutament preciosa. És una dosi de Mediterrani pur. El verd dels pins, la roca, la vegetació xeròfila, i el mar, sobretot el mar, que avui té el mateix color

Placa oficial del GR-92 Sender del Mediterrani.

pa modificat de: Passejades per la Costa Brava. Guies Pòrtic

Recorregut del Sender del Mediterrani (GR-92) pel tram de la costa gironina.

que el cel. Per davant, doncs, tot el camí que hem de fer avui i una primera impressió del que serà el Sender. A primer terme Colera, petita i recollida, la badia de Garbet, cap Ras, i després Llançà, que s'escampa per la muntanya, com si volgués arribar, com nosaltres, a Port de la Selva.

A cap Ras ens aturem. Tenim 10°C de temperatura i un 67% d'humitat. Caminem sols, un aligot ens sobrevola. Aquest tram de costa fins a Grifeu és ben bonic. Ja no plou. Els corbs marins, que s'eixuguen plantats amb les ales ben esteses, són estàtiques siluetes negres a les roques.

El passeig de Llançà està tranquil. S'ha girat un vent gèlid, que ens acompanya fins a Port de la Selva. Caminem arran d'aigua pel camí de ronda, ben senyalitzat i que en alguns trams ens obliga a pujar fins a les buïdes urbanitzacions. Al Cau del Llop i altres cales properes trepitgem posidònia (*posidonia oceanica* o alga dels vidriers), que ens assenjala la bona salut del mar i els recents temporals. Fins al Far de s'Aranella, només hem vist una casa amb les finestres obertes.

Ens acostem a Port de la Selva, i el vent és cada vegada més violent. És el primer contacte que tenim amb la tramuntana, que esdevindrà, en els dies que segueixen, la companya fidel. El perfil de la vila va prenent forma. El que era una taca blanca més enllà del mar gris, va dibuixant l'emblemàtica figura de la vila, sempre tan encisadora. A la platja de Port, uns quants windsurfistes desafien amb una traça digne d'esment la violència del vent. Fa goig de veure les veles, nervioses i les planxes «planejant», volant damunt les ones. Arribem glaçats a l'hostal, on ens diuen que el vent bufava a 110 o 120 km/h. Així doncs, no era per esgotament que ens semblava perdre l'equilibri en alguna ràfega.

29-XII-03. De Port de la Selva a Cadaqués: La bellesa del Parc Natural del Cap de Creus

Creuar el Parc del Cap de Creus, des de Port fins a Cadaqués, és una delícia. I si acompanya un aire net i clar, amb un cel i un mar del color blau més

intens, i llueix el sol com és el cas aquest matí, encara més. Pugem per una riera i en agafar alçada Port de la Selva es va fent cada vegada més petita als nostres ulls. Bé, de fet tenim la conca de Romanyac i Port al darrere, i es fantàstic aturar-se per reprendre l'alè i gaudir a la vegada del paisatge. En guanyar desnivell, com qui treu el nas amb cautela per darrere un mur, ens impressiona l'esvelta silueta del massís del Canigó, ben nevada, d'un blanc de neu verge que, emmarcat amb tant de blau, gairebé que enlluerna. La plana de l'Empordà, al dessota, fa créixer la il·lusió pels propers dies de la nostra caminada.

Avui ens ho hem pres amb més calma. L'etapa no és tan llarga i ens permetem el luxe d'aturar-nos sovint, identificar vegetació o roques i gaudir d'espais de repòs i de silenci per aquests paratges, no gens en va declarats parc natural. Al peu del puig de Bufadors tot té un color verd, fresc, molt diferent dels colors secs més coneguts de l'estiu. Hi ha un parell de masos habitats que encomanen l'optimisme que ens roben els altres, immenses masies o cortals abandonats, testimonis de l'època de grandesa d'aquesta terra, quan els ceps s'estenien a banda i banda i segurament no era possible, com ara mateix, no veure ningú en tot el que la nostra vista és capaç d'abastar.

Passem pel coll de la muntanya Negra, la de l'antena; al nord, retallada sobre la mar arrissada, identifiquem, força enllà, la silueta del cap de Creus i el far. A contrallum tenim el puig Pení i el parc edíl·lic. Cinc enormes molins de vent retallen l'horitzó per sobre els vessants afeixats, però, contra pronòstic, les aspes romanen immòbils.

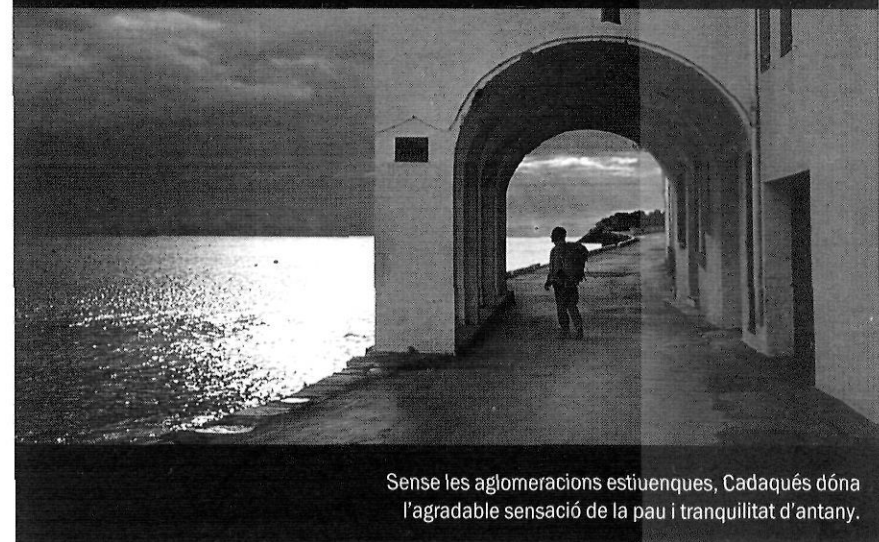
Infinetes feixes sostenen la terra d'aquests vessants desproveïts de coberta arbòria. Les arrengrerades i perfectes construccions de pedra seca que han aguantat, unes més que altres, el pas de les dècades ens fan valorar amb admiració el treball ingent dels nostres avantpassats, que amb cura i constància les van aixecar i mantenir dretes de generació en generació. A qualsevol punt on es

Sorprenent visió de l'important nus ferroviari de Portbou.

Des de la punta del Claper podem albirar el camí que ens queda per fer. Colera en primer terme i a la llunyania Port de la Selva.

Sense les aglomeracions estiuenques, Cadaqués dona l'agradable sensació de la pau i tranquil·litat d'antany.

pugui retenir la mica de sol que li cal a un cep o una olivera, hi ha les restes d'una feixa.

El dia es tapa de mica en mica. A quarts de dues tenim 11°C i una humitat del 35%. Encara fa vent. Res, però, destorba la idíl·lica panoràmica, quasi aèria, que tenim del poble de Cadaqués i Portlligat. Ens resta una hora de baixada per davant. El camí s'obre pas saltant feixes, custodiat per murs de pedra. Les oliveres, que apareixen disperses ara i adés, donen amabilitat al paisatge en sobresortir per damunt de tanta línia rocallosa.

L'església de Cadaqués, altiva sobre el mar però petita sota el vessant de la muntanya, és la fita que guiarà les nostres cames, trepitjant roca dura, fins al recés de la civilització. Al capvespre plou una mica, però ens retirem amb el convenciment que demà tornarà a lluir el sol.

30-XII-03. De Cadaqués a Roses pel cap Norfeu

A les 9 del matí, 12°C i un 42% d'humitat. Està ennuvolat, però aviat ens adonem que no són núvols que hagin de durar gaire. Ben al contrari, el dia ens acompanya tota la caminada amb un joc de llums encisador. Cel de vent, núvols canviants. Mil colors i mil formes, en un mateix cel clar.

Direcció cap a Roses, deixem Cadaqués avall, pujant de valent pel camí empedrat, encara entre feixes, que va creuant la pista que porta el trànsit rodat cap a cala Jòncols. Com ahir, podem gaudir de la geologia i botànica del Parc Natural del Cap de Creus. La vista sobre Cadaqués, Portlligat i el mateix cap de Creus és magnífica a mesura que anem agafant alçada.

Seguint les nostres marques del GR, vermell i blanc, amunt, jugant amb la varietat de colors d'aquests núvols lluminosos, la pista ens ofereix en un revolt la primera i inesperada vista, llunyana i atractiva, de les illes Medes, la costa sud del Golf de Roses i la coneguda silueta del castell de Montgrí. A la cala Jòncols fem un recés. La sensació de benestar és absoluta. Estem sols, el mar està tranquil,

fa sol ara sí, ara no i un aire fi. És una meravella. Les onades piquen amb delicadesa sobre els còdols.

El camí d'avui és llarg. Pugem cap a la Torre de cap Norfeu i voregem els penya-segats per enllaçar amb el camí de ronda que, molt arran d'aigua, entre els colors blau i verd tota l'estona ens condueix fins a la punta Falconera. Passem platgetes i cales d'una gran bellesa. Gaudim de precioses vistes al mar des d'abruptes penya-segats. Cala Pelosa, cala Calitjar, cala Montjoi, cada una amb el seu encant. Totes ens obliguen a salvar els desnivells per corriols costeruts o escales que ressegueixen els accidents de la costa. Ens acomiadem de cap Norfeu i ens encarem cap a Roses, per Punta Bergantí, cala Rustella, cap Blanc, cala Murtra... Pugem i baixem a totes i cadascuna, és esgotador, però val molt la pena. L'ambient és càlid; a quarts de 3 tenim 21°C.

Anant a peu, ens adonem de la immensitat de la badia de Roses. Arribem a la mateixa hora que milers d'estornells busquen on fer nit per les palmeres i arbres de la vila. Quina cridòria que fan! A mesura que entrem a poc a poc a la badia, seguint el camí dels antics búnquers, ho fan també, empaitades per gavines famolenques, les barques dels pescadors, que, desafiant les fluïssors de la posta de sol entre mar, terra i cel, avancen cap al recés del port d'una llarga jornada de pesca. Nosaltres també hem arribat al capvespre, talment com pescadors fatigats.

31-XII-03. De Roses a Sant Pere Pescador: la tramuntana sobre els Aiguamolls de l'Empordà

Sortim al matí amb 12°C, un 50% d'humitat, cel clar i la tramuntana que bufa constant per quart dia consecutiu. Amb el Canigó nevant al davant deixem enrere les urbanitzacions de Roses, i trepitjant-nos l'ombra i amb el vent gelat de cara ens allunyem del mar. Però aviat canviem la direcció i ens encarem cap a Castelló d'Empúries, que podem distingir clarament enllà de la plana. Ens endinsem de ple al Parc Natural dels Aiguamolls de

l'Empordà. Caminem entre els reflexos de l'aigua i els dels núvols i amb tots els canyissars dansant a mercè de la tramuntana. Les basses dels aiguamolls ens ofereixen la dosi diària d'espectacle de natura.

El GR92 avui ens proposa corregir la mentalitat excursionista i fer-la més naturalista i ens convida a seguir un dels itineraris del parc i gaudir de ple de la joia ecològica i paisatgística que representen els aiguamolls. I així ho fem; reduïm la marxa i ens regalem una passejada de luxe entre algunes espècies d'ocells que volien entre basses, canyes, cigonyes i cavalls. Des dels 20 metres d'alçada del mirador de Senillosa ens entusiasma tot el mosaic de les basses i la vista a tota la plana amb el mar al fons. D'entrada, hem trobat a faltar els ànecs, que sabem que hivernen en aquest indret. I no és fins més endavant, a la bassa del Matà, que en descobrim uns milers, de diverses espècies: coll-verds, cullerots, xarxets comuns i ànecs blancs, a més a més de corbs marins grossos, cabussets, polles d'aigua i fotges, tots plegats ben arcerats de la forta tramuntana. Que bonics!

Sortim del Parc i anem fins a la platja, desèrtica i preciosa a última hora d'aquesta tarda lluminosa, per creuar el riu i donar la volta a l'esperpèntica urbanització aturada de Fluvià Marina, símbol de la victòria dels proteccionistes contra el creixement urbanístic. No s'hauria d'enderrocar, tot això? Arribem a Sant Pere Pescador per un bonic corriol pel marge esquerre del Fluvià. Retrobem la gent, així en general, que fa les últimes compres abans de la festa de cap d'any.

1-I-04. De Sant Pere Pescador a l'Escala

Despertem al nou any a 5°C a les 10 del matí. Obrim cortines i deixem entrar tota la llum de l'Empordà. Fa un dia ben net, un cop més, i les vistes dels Pirineus nevats són una meravella.

A la una del migdia la temperatura ha pujat fins als 13 graus. Som a Cinclaus, enmig de la plana, amb una calma absoluta. Sembla talment que s'hagi aturat el món. Avui, l'absència

de vent es fa increïblement notable després de quatre dies d'intensa tramuntana. De Sant Pere hem remuntat el Fluvià, fins a prop de l'Armentera, on ja ens hem encarat cap a mar i una pista planera entre fruiters i camps ens ha conduït fins als masos de Cinclaus. Un camí ben agradable. A l'ermita de Santa Reparada, en una de les masies luxoses restaurades, un treballador magrebí aixeca paret amb les sures de l'Alcorà recitades des del *cassette* del seu cotxe a bon volum. No deu celebrar l'Any Nou, ell!

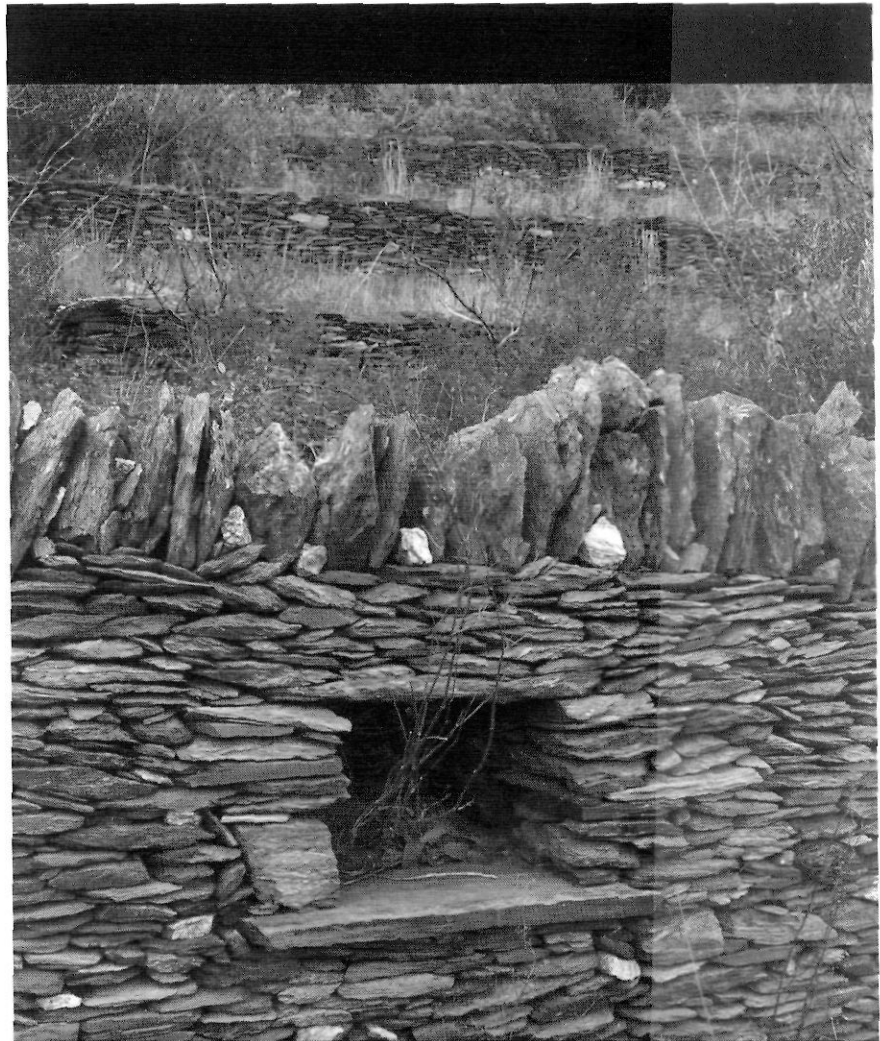
La jornada d'avui, l'hem prevista curta i reposada. El paisatge ens mostra a cada pas les seqüeles de la tramuntana dels dies anteriors: canyes, joncs i herbassars romanen encara ajaguts. S'enuvola, i baixa la temperatura. A Sant Martí d'Empúries repossem de nou davant el mar, delectant-nos amb els moviments dels corbs marins i les gavines. Hi ha força gent a la platja. Una dona es fica a l'aigua... deu ser la il·lusió del bateig de l'Any Nou.

Es nota que és festiu. Una munió de gent, ben abrigada, omple el passeig fins a l'Escala. Potser vénen atrets per les ruïnes d'Empúries, o per reviuere els escenaris marítims de l'arribada de la Flama Olímpica el 1992, o per passejar i fer un bon dinar... o senzillament, com nosaltres mateixos, per omplir els pulmons de l'aire empordanès i gaudir del mar d'hivern.

2-I-04. De l'Escala a Torroella pel Montgrí: pujada al Castell desafiant la tramuntana

L'absència de vent d'ahir va ser una treva. Avui, la tramuntana més severa ha tornat a ser l'estrella indiscutible. Tot el dia ha bufat de mala manera, amb ràfegues realment violentes que ens impedièren fins i tot de caminar amb normalitat. La recompensa ens arriba per la vista: cel net, nitidesa de colors i formes, horitzons perfectes i mirades infinites.

Entrem al Baix Empordà vorejant el mar per Riells fins a Montgó. El mar és un superb espectacle en moviment. Quan la platja mira a

Pedres ben plantades per diverses generacions han donat i donen cohesió als vessants escarpats del Parc Natural del Cap de Creus.

Els cavalls dels aiguamolls de l'Empordà mantenen l'herba dels prats a ratlla.

nord, com la de Riells, estaques i xarxes assumeixen el repte de contenir la sorra. Pugem fins al mirador de la ben anomenada Punta Ventosa. El camí s'enfila força entre pins i garrics, arran de penya-segats i estupendes vistes. Tot és escuma blanca. El primer tram, de gran bellesa, el devem, com en el cas dels búnquers de Roses, a les antigues instal·lacions militars. Són la millor compensació paisatgística als anys d'accés restringit.

El GR ens allunya del mar. Caminem abrigats per la carena i deixem a mà esquerra els corriols que baixen als emblemàtics paratges de la Forada i cala Pedrosa. Cap a les tres de la tarda, iniciem el que recordarem sempre més com una èpica pujada al Montgrí. Bufa tan fort el vent! Pugem molt a poc a poc, aguantant la força de l'aire en un punt entre l'excitació i l'esgotament difícil d'explicar. Aturar-se és veure tota la badia de Roses i el camí fet a una banda i l'Estartit i les Medes per l'altra. La nitidesa és tal, malgrat que ja és ben entrada la tarda, que sembla que allargant els braços puguem acaronar les illes Medes amb la punta dels dits. Torroella i tota la plana dibuixada per la geometria irregular dels camps i les aigües del tram final del Ter, ens recorden que des del Montgrí no hi ha un bocí de terra que no mereixi l'orgull dels qui en són fills.

A les 6 de la tarda som a Torroella. El vent ens ha tractat com ninots de drap. Potser la nostra condició de no-empordanesos pot magnificar la realitat viscuda. Serveixi de referència dir que la violència del vent era tal, que hi ha qui no ha tingut prou força per fer la volta sencera entre les torres dalt del Castell.

3-I-04. De Torroella a Begur: de l'harmonia agrícola de l'Empordà als boscos de les dunes de Begur

La caminada d'avui és, sobre el mapa, el camí menys recte per anar de Torroella a Begur. Obedients a les indicacions del GR, ens deixem seduir per la seva proposta i, renunciant a la Gola del Ter, ens endinsem un cop més cap a l'interior, i assaborim l'encant harmoniós de la plana empor-

danesa, remuntant el Ter i el canal del Daró fins al bonic pont de Gualta. Ja no fa vent. El cel segueix blau i tota la plana realça la seva bellesa entre l'omnipresència dels Pirineus tan blancs i el Mediterrani tan blau. Camps terrosos o amb el verd del cereal d'hivern ja despuntant-hi, fruiters desfullats i masies sota el cel empordanès. Delicïos.

Des del turó de la Font Pascuala, aixecats uns quants metres per damunt de la plana ens acomiadem del Montgrí, majestuós, sobre la llunyana empremta de Torroella, i del Roc de Frausa sobre l'Estartit i de la silueta sencera de les Medes. Les illes, les perdrem de vista en avançar per la plana per Fontanilles, des d'on, sense veure el mar, en veiem les puntes més altes talment com si fossin rocs sobre terra ferma.

Cap a mar, tenim ara les abominables antenes de Pals, i cap a ponent, enllaçant amb les muntanyes nevades del nord, enllà de tanta terra conreada, la perspectiva de les serres de la Garrotxa i les Guillerries. Que lluny queda ara el cap de Creus!

Passem Palau Sator i Font Clara. La nostra fita és ara la Torre de Pals, on arribem per dinar. Hi ha algun camp d'arròs que l'estan treballant. A la tarda el paisatge canvia de ple. Ens allunyem del conjunt medieval de Pals pujant sobre asfalt entre les immenses cases i xalets de la zona del Quermany i Mas Florís.

Caminem privats de cap visió entre els alts murs de les finques custodiats per l'amenaça de «gos perillós». No hi ha cap més camí i ens cal empassar-nos alguns giravolts fins que finalment ens podem endinsar al bosc.

Més endavant, cap a l'est, trepitjant terreny sorrenc enfilem amunt sota boscos de pins. Són les dunes de Begur, actualment ben fixades per la vegetació. És un biòtop únic però hi trobem agressions, com un circuit de vehicles tot terreny i màquines en plena extracció de sorra. Aquestes últimes deixen a vista nua el perfil en alçada gens menyspreable de les antigues dunes. Sens dubte la mà de l'home ha configurat i configura el destí d'aquest paisatge.

A Begur, hi arribem cap a les 5 de la tarda, amb 9° C de temperatura. Des del castell, la vila, arreglada i pulcra, ens regala un capvespre sobre les Medes i acull el nostre merescut repòs.

4-I-04. De Begur fins a Palamós

L'etapa d'avui, no gens mancada d'atractius, representa després dels dies passats quasi en solitud pel Parc Natural de Cap de Creus i de la pau dels horitzons oberts de l'Empordà, el retrobament amb la gent i la seva empremta en forma d'atapeïda civilització urbanitzada.

Deixem Begur caminant sobre asfalt i creuant desèrtiques urbanitzacions fins a l'encantadora platja de Tamariu, on emprenem l'agradable camí de ronda, arran d'aigua i sota pins, fins a la cala Pedrosa. Fa fred a l'ombrívola cala i els grans còdols que li donen el nom són encara humits. Hi ha aigua dolça. És la que baixa per la riera salvant el fort desnivell per on pugem fidels al recorregut del Sender per un corriol costerut i ombrívol d'aspecte feréstec per la gran presència arreu de troncs trencats per les torrentades i d'exuberant vegetació enfiladissa.

A dalt, sortim de l'ombra i un camí carreter ens condueix fins a les immediacions del conegut far de Sant Sebastià, que representa el final del massís de Begur i la finestra oberta a la més concorreguda Costa Brava. El dia no és tan net com els anteriors (llàstima!), però des dels 178 m d'altura de Sant Sebastià podem veure el camí que seguirem fins a Sant Feliu de Guíxols. D'aquí es pot observar el gran desgavell urbanístic de la comarca. Poblacions amb línies d'edificis massa alts arran d'aigua i urbanitzacions, cadascuna amb els seus accessos per carretera, que s'estenen arreu buscant el mar entre camps i boscos fragmentats.

La comparació exacta d'aquesta mateixa vista ara al gener i els mesos d'estiu evidencia no tan sols la massificació de cotxes i banyistes, sinó sobretot la colonització que fan les barques de quasi totes les platges. A l'estiu n'hi ha tantes que gairebé és difícil de gaudir de la grandesa del mar, tal i com poden fer ara els nos-

tres ulls, que enllacen roques, mar i cel sense més obstacles visuals que el moviment de les onades.

Baixem cap a Llafranc. Ens indigna que no s'hagi mantingut una via de pas de vianants entre les cases que urbanitzen la falda sud de la muntanya i que a més a més hi hagi massa trams sense voreres. És diumenge i a les viles de Llafranc i Calella de Palafrugell tothom passeja. A 14°C de temperatura ambient, els més amants del sol el prenen amb poca o sense roba i la imatge contrasta fort amb els que desfilem amb abrics i bufandes. Una figura més de la reconeguda diversitat mediterrània!

Deixem Calella per l'agradable i concorregut camí de ronda cap al Golfet. Odioses escales amunt ens separen de la primera línia de costa i ens endinsem pel bosc, cap a puig de Terme, a 139 metres per sobre el mar de cap Roig i les Roques d'Ase. A contrallum, enllà i avall, identifiquem els gratacels de Palamós i més enllà la silueta edificada de Platja d'Aro.

El GR va en aquest tram per l'interior fins a la platja de Castell i no transcorre per la retallada costa de cap Roig. Hi arribem per la riera quan la tarda comença a regalar colors i llüissors meravellosos sobre el mar i el verd de l'entorn natural de Castell, l'única platja gran d'aquesta costa que roman encara sense edificar. Passem per les antigues cases de pescadors de cala s'Alguer Les portes de colors de les casetes recollides davant el mar, i l'harmoniosa configuració de l'espai sota els pins, són la preciosa estampa d'una Costa Brava idíl·lica, esborrada en tants d'altres indrets.

Avancem cansats. És una etapa llarga i diversa, la d'avui! Ens acostem a Palamós per la Fosca. Cau la tarda, la gent del diumenge d'hivern ha anat marxant. El passeig i la sorra buida ofereixen l'encantadora imatge de les formes de la platja, com dues arcades dòcils dibuixant la línia difusa i mòbil entre el mar i la terra. És tot tan diferent de l'estiu, en què, entre gent i barques, les siluetes de cales i roques queden desdibuixades...

Abans d'arribar ens deixem sorprendre pel Parc Urbà de Cap Gros,

La delicada flor del freret *Arisarum vulgare* eclosiona malgrat el fred i el vent hivernal.

L'ambient és saturat de sal a causa de la bufera esbojarrada de la tramuntana. Montgó s'endevina al fons.

que no coneixem i que ens ofereix un agradable passeig naturalista amb vistes sobre el mar.

5-I-04. De Palamós a Sant Feliu de Guíxols

Avui tenim per davant un recorregut altament humanitzat, amb les antigues, però mantingudes, agressions al medi natural de gran envergadura, que han acostat al gran públic a la bellesa de la Costa Brava.

El matí es desperta fred i calitjós; registrem 5°C de temperatura. Fem els quatre quilòmetres que separen el centre de Palamós de Torre Valentina passejant tranquils, abrigats, ben sols, per Sant Antoni de Calonge. Caminem entre el mar i els hotels de primera línia. Són edificacions de més de vuit pisos aixecades en llocs privilegiats. Tot està tancat. A prop de la platja no es pot ni comprar pa. Costa molt d'entendre que es pugui mantenir tanta infraestructura per uns mesos l'any. És fàcil qüestionar-se si realment valen la pena determinades intervencions urbanístiques.

El camí de ronda en aquest tram fins a Platja d'Aro és de gran bellesa. Els pins arriben a tocar l'aigua i la geografia accidentada ofereix a cada revolt, a cada pujada i baixada, una postal mediterrània d'autèntic luxe. No obstant, en força trams el mobiliari del camí no és digne de tanta bellesa i les escales i baranes mal lligades tenen un aspecte deixat i pobre. Pugem i baixem cales i platges. Una variada morfologia de roques i colors sobresurten per sobre l'aigua entre onades i enriqueixen l'espectacle costaner. Passem les Roques Planes, punta de Mal Pas, la Roca del Paller i la d'Illa Roja fins a les platges de Can Cristus i la de Treumal. Aquí ens cal pujar a la carretera, perquè el camí està barrat per la vegetació caiguda entre els abruptes esculls per on ens movem. Coneixedors que no trepitgem terres verges i un cop assumits els inconvenients del turisme, n'esperem els avantatges. Decebut, ens dol que en tot aquest tram no es tingui més cura del manteniment.

Seguim endavant; ens deixem encisar per l'istme i la platgeta de

Cap-roig i continuem escales amunt i avall pel camí de ronda, que passa per alguns trams excavat a la roca entre petits túnels amb boniques finestres sobre el mar fins a la platja de la Rovira i el Cavall Bernat. Creuar la Llarga de Platja d'Aro sense ni una ànima té un encant especial. La desembocadura del Riudaura té un aire bucòlic difícil d'imaginar a l'estiu. Tot està tranquil i el joc de les aigües dolces del riu i les salades del mar està decorat amb ànecs i gavines que neden i voleien.

El passeig de ronda de s'Agaró s'obre pas sota règies cases immenses i privilegiades, i ofereix al vianant un passeig urbanitzat amb un gust exquisit. Les precioses cases, però, majoritàriament tancades i barrades, desafien un cop més el sentit comú de la nostra societat. A Sant Pol estem a una hora i mitja de Sant Feliu. Ens en separen alguns dels punts més feréstecs de la costa Brava. El sender del Mediterrani puja i baixa milers d'escales, en detriment dels nostres genolls, per acostar-se a cala Malset, cala Fonda, cala Ametller i l'enllaç amb la *via ferrata* de cala Molí.

Arribem a Sant Feliu. La població viu la tarda amb la il·lusió continguda dels infants i el neguit comercial dels grans. Avui passen els Reis. La cavalcada engresca tothom malgrat el fred que fa. Ens fa gràcia que el rei negre tingui encara, avui dia, les orelles blanques.

6-I-04. De Sant Feliu a Tossa per l'interior

Fa fred, ens aixequem de nou amb 5°C de temperatura. No fa gaire sol. L'ambient és humit i la visibilitat mínima. Avui, que deixem el mar i que creuant part del Massís de l'Ardenya ens enfilem fins als 600 metres d'altura, avui, no tenim vista; els colors es barregen i se'ns fa difícil d'identificar camins i poblacions. Quina llàstima!

La caminada, però, és ben agradable i, això sí, absolutament diferent de tota la resta. Cap a l'interior, seguim la riera de les Comes i enfilem cap a la urbanització de les Cases Noves per

una agradable pista, entre cases disperses amb horts arreglats i entorn de bosc, on ens sorprèn algun ametller florit. Un corriol ens enfila suaument fins al Coll del Vidre. Tot el vessant boscos que pugem està cremat de no fa pas gaire temps, i se'ns fa difícil valorar la bellesa del paratge. Els troncs negres, malgrat la bona regeneració arbustiva que ha possibilitat la tardor humida d'enguany, tenen un aire tètric i trist. A la Font de la Curulla la paperera està cremada i més amunt els indicadors del camí també apareixen socarrimats.

Alternarem pista i corriols. A estones planem sobre la vista borrosa de Sant Feliu entre boires i els llunyans gratacles de Platja d'Aro i a estones pugem de valent. Passem el coll de l'Escorpí i arribem fins al pla de les Pinyaques. Caminem sempre entre suros petits i recargolats i mates de bruc, rellisquem amb el sauló i en molts trams entrem i sortim de les roderes de les motos. No trobem ningú en tot el dia. Tot el camí fa un resol estrany i hi ha moltíssima humitat. És el primer dia que suem. A falta de vista ens deixem encisar per la bellesa de les formes més properes. La diversitat dels troncs de les sureres s'enduen la palma.

És terra de menhirs. Veiem el d'Es Terme Gros i el de Can Llach. Damunt la Roca Miquela intentem albirar l'ampla panoràmica, però està molt encalçat: Llagostera, Cassà, les Gavarnes i poca cosa més podem entreveure. Des de dalt del puig de Cadiretes retrobem el mar, que no és blau, i intuïm les meravelloses vistes que d'aquí arriben més enllà de l'Empordà fins al Canigó... però fa molt fred i baixem amb rapidesa.

El descens és per pista, per l'ermita de la Mare de Déu de Gràcia. Durant tot el camí les marques vermelles i blanques del GR es barregen amb moltíssimes d'altres que assenyalen itineraris i recorreguts a peu, en bicicleta i a cavall. La zona deu ser força transitada els caps de setmana. És, sens dubte un bon i agradable espai d'oci natural.

Deixem definitivament l'Empordà per entrar a la comarca de la Selva. La

primera visió de Tossa, perfectament integrada sobre el mar grisós, ens anima a baixar. Hi arribem per la riera. La impressió de la vila de Tossa, un dia laborable i fred d'hivern, és la paralització absoluta.

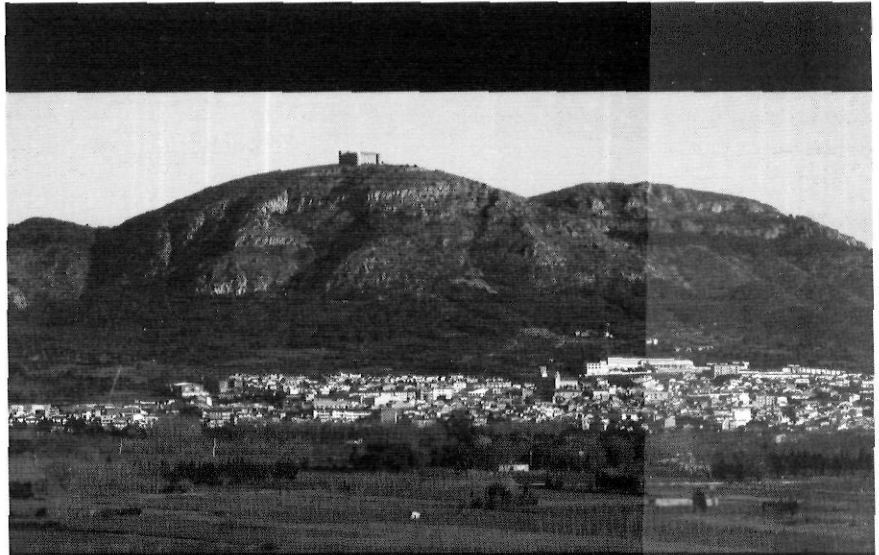
7-I-04. De Tossa a Lloret: un camí parcialment decebedor

Tot fa olor de final de viatge: demà ja només ens queda un passeig fins a Blanes. El dia és estrany perquè l'itinerari caminat no és gaire gratificant; Tossa-Lloret és l'únic tram del Sender del Mediterrani gironí que no aconsellàriem a ningú.

Evidentment se'n salven les meravelloses panoràmiques sobre el mar i la població de Tossa, i també el preciós camí de ronda abans d'arribar a Lloret. La resta no; malgrat que la costa en aquests paratges és de bellesa incondicional, la presència d'urbanitzacions que tallen el camí de ronda no ens en permet gaudir com ho hem fet de *Portbou fins aquí*. Al llarg de més de dos quilòmetres hem hagut de caminar per la perillosa i desagradable carretera de Lloret.

Únicament la bella morfologia de cala Canyelles ofereix un respir paisatgístic. La seva forma d'acollir el mar i l'entorn parcialment boscos és un regal a la mirada que defuig de tot l'entorn urbanitzat amb poc gust i menys cura. Els voltants de cala Canyelles i altres urbanitzacions són decebedors. Les cases són precioses i totes gaudeixen de luxoses vistes al mar. Però tot està mal o poc urbanitzat; voreres destrossades, trams amb l'asfalt mig arrancat, fanals desmuntats i baranes de tub rovellat. Ens fa l'efecte com si aquesta banda de la costa hagués viscut una època esplendorosa i anés ara de capa caiguda. Un indret idíl·lic de la Costa Brava que ha quedat deixat.

Amb el camí de ronda que ens porta a Lloret fem les paus amb el paisatge i ens reconciliem amb l'esplendorosa costa gironina. És una meravella, una autèntica balconada sobre el mar. La sorra de Lloret acull a l'estiu una ingent quantitat de visitants a les seves platges. Avui les colò-

El castell de Montgrí, vigilant del poble de Torroella i dels nostres passos durant cinc dies de la caminada pels empordans.

Al passeig de Calella de Palafrugell, contrast entre les persones que prenen el sol aixoplugats del fred i els passavolants ben abrigats.

Racons bucòlics com el de la cala s'Alguer són els que donen fama a la Costa Brava.

nies hivernants de gavines i gavians donen una pinzellada de vida a l'espai costaner. Molt a prop, a les avingudes davant del mar, són els jubilats els que donen vida a la vila.

8-I-04. De Lloret a Blanes: etapa final i retorn a casa

Sortim per l'últim de tants dels camins de ronda resseguits aquests dies. Des del monument a la dona marinera i les restes del castell de Sant Joan ens acomiadem de Lloret. Fenals buit de gent és també una festa per a les diferents espècies de làrids i un bell objectiu al nostre esguard.

Pugem enmig de pins, a poc a poc, gaudint a cada pas de l'atractiva vista costanera, com si volguéssim amarar-nos d'aïres mediterranis abans del retorn a la ciutat. Per sota nostre veiem les platges de Santa Cristina, d'aigües translúcides.

Pista, escales, carretera, urbanitzacions, caminets, avancem àgils fins als jardins Pinya de Rosa. Arribem a Blanes pel fabulós mirador del castell de Sant Joan, a 173 metres per sobre el nivell del mar. Amb poca visibilitat, la Tordera ens dibuixa l'horitzó, com si assenyalés de forma clara la frontera de la costa gironina i el final del nostre viatge. Baixem a la població enllaçant diversos trams d'escales, més aviat brutes, entre les cases de la falda sud del turó.

L'illa de Sa Palomera és la nostra fita d'arribada. Allà mateix, quasi amb els peus a l'aigua, ens regalem un bon dinar, i brindem contents per la costa que hem caminat, gaudit i conegut com mai. Agafem el tren i retornem a Girona. Punt final del nostre Sender del Mediterrani. Continuarà?

Enric Garcia i Núria Serrat

Nota

(1) La federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya és qui homologa, assenjala, manté i difon els Senders de Gran Recorregut al nostre país. La ressenya completa del GR92, de Portbou fins a Ulldecona, està disponible a <http://www.feec.org>.

Le petites barques de pesca gaudeixen a primera fila de l'espectacle sempre canviant de la mar.

Ens fa la impressió que Tossa de Mar es troba extremadament buida. Sembla com aïllada.

Colònies hivernants de gavians i gavines són els éssers que poblen les nostres platges els mesos de fred. Lloret de Mar.